

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิมนิชย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๕/๒๕๔๕

วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๕

เรื่อง พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ในส่วนที่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจจัดการทรัพย์สินหลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ตามคำร้องได้ความว่า ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ได้ฟ้องนายไพบูลย์ รัตนเศรษฐ์ หรือยุง แซ่โซ้ง จำเลย ต่อศาลจังหวัดนครราชสีมา ขอให้มีการพิทักษ์ทรัพย์จำเลยเด็ดขาด และให้พิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ศาลจังหวัดนครราชสีมา มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จำเลยเด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๑๔ ตามคดีหมายเลขดำที่ ล. ๒๒/๒๕๓๗ จำเลยอุทธรณ์คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์และคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓ สรุปว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ (จำเลย) ก่อนที่ศาลจะพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย แม้คดีจะยังไม่ถึงที่สุด เพราะลูกหนี้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาล รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔ และมาตรา ๔๘ บัญญัติคุ้มครองสิทธิบุคคลในการจัดการทรัพย์สินของตนได้ การที่ศาลจะใช้พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บังคับแก่คดีนี้ อาจเป็นการจำกัดสิทธิของจำเลยในการจัดการทรัพย์สินของตน จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง เป็นกรณีที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดี ต้องด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖ ซึ่งยังมีได้มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ จึงขอให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดี และการพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ (จำเลย) ไว้ชั่วคราว แล้วส่งคำร้องนี้ตามทางการ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดนครราชสีมาเห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นการโต้แย้งต่อดุลยพินิจของศาลไม่ใช่โต้แย้งว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ จึงไม่ใช่กรณีที่ต้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ให้ยกคำร้อง

จำเลยอุทธรณ์คำสั่งของศาลจังหวัดนครราชสีมาที่ให้ยกคำร้อง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ เห็นว่า การที่จำเลยยื่นคำร้องขอให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นการยื่นคำร้อง ขณะคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ย่อมเป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ที่จะมีคำสั่งเกี่ยวกับคำร้องของจำเลยดังกล่าว จึงให้ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องของจำเลย ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓ แต่เนื่องจากคดีนี้ได้เข้าสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แล้ว เห็นสมควรสั่ง คำร้องของจำเลยโดยไม่ต้องยื่นสำนวนคืนศาลชั้นต้น และเห็นว่าจำเลยได้ยื่นคำร้องโต้แย้งว่า การที่ศาลจะใช้ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บังคับแก่คดี เป็นการกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เข้าจัดการทรัพย์สินของจำเลยก่อนที่ศาลจะพิพากษาให้จำเลยล้มละลายเป็นการจำกัดสิทธิของจำเลย ในการจัดการทรัพย์สินของตน ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง เป็นการยื่น คำร้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง แล้ว เมื่อยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จึงเห็นควรให้รอการพิจารณา พิพากษาคดีนี้ไว้ชั่วคราว และให้ส่งความเห็นตามคำร้องของจำเลยตามทางการ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องในระหว่างที่คดีล้มละลายที่ผู้ร้องเป็นจำเลยยังอยู่ในระหว่าง การพิจารณาของศาลอุทธรณ์โดยโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ในส่วน ที่กำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ก่อนที่ศาลจะพิพากษาให้ล้มละลาย ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และขณะที่ยื่นคำร้องนี้ ยังไม่มีคำวินิจฉัย ของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณา วินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

ปัญหาตามคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ในส่วนที่กำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ ก่อนที่ศาลจะพิพากษาให้ล้มละลาย เป็นการจำกัดสิทธิของลูกหนี้ในการจัดการทรัพย์สิน ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาตามคำร้องเป็นการร้องขอให้พิจารณาพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ในส่วนที่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจจัดการทรัพย์สินหลังจากที่ศาลมีคำสั่ง พิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาดแล้วว่า ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยไว้แล้วตามคำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ในส่วนที่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจจัดการทรัพย์สินหลังจากที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และในคำวินิจฉัย ส่วนตอนของผู้ทำคำวินิจฉัย ก็วินิจฉัยไว้ในทำนองเดียวกัน จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยคำร้องนี้

วินิจฉัยให้ยกคำร้อง

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ